

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

«Управління інноваціями». Робоча програма з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Укладач Т. В. Сокольська. Біла Церква: БНАУ, 2021. 24 с.

Розробник: Т. В. Сокольська, доктор екон. наук, професор.

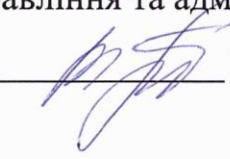
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки

(Протокол №1 від 27.08.2021 р.)

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки

д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

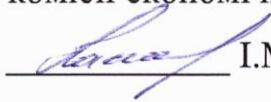
Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування»

канд. екон. наук, доцент В. І. Панасюк

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

(Протокол № 1 від 30.08.2021 р.)

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

д-р екон. наук, професор І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	12
6.3. Самостійна робота	13
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	15
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	21
12 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	22

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2021–2022 навчальний рік на вивчення дисципліни «Управління інноваціями» для денної форми навчання виділено 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 70 години (лекції – 28, практичні заняття – 42), самостійна робота студентів – 80 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	4-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – відповідно до рекомендованого списку		Семестр	
		8-й	9-й
		Лекції	
Загальна кількість академічних годин – 150			28 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Практичні	
		42 год	10 год
		Самостійна робота	
		80 год	134 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Управління інноваціями» є набуття здобувачами знань, умінь і навичок щодо управління інноваційною діяльністю організацій та публічних установ, а також оволодіння інструментарієм, методикою розроблення інноваційних стратегій їх розвитку та прийняття обґрунтованих рішень з управління інноваційними проектами.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Управління інноваціями» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Менеджмент», «Глобалізація та політика національної безпеки» вивчених на 1-му, 2-му та 3-му курсах.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» відповідно до освітньої програми	Результати навчання з дисципліни «Управління інноваціями»
РН 01 Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	1.1. Знання теорій інноваційного розвитку. 1.2. Знання економічних засад розвитку суспільства на основі інновацій.
РН 08 Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.	8.1. Розуміння процесів вироблення, прийняття й реалізації економічно обґрунтованих рішень з управління проектами в умовах невизначеності.
РН 11 Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.	11.1 Уміння знаходити та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації щодо напрямів інноваційного розвитку. 11.2. Уміння робити висновки щодо проблем інформаційного забезпечення інноваційного розвитку та формулювати рекомендації щодо їх вирішення.
РН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку	13.1. Уміння проводити оцінку факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на інноваційну діяльність при формуванні програм сталого розвитку. 13.2. Уміння використовувати методи аналізу для оцінювання та обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту.
РН 14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов	14.1. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов реалізації інноваційного проекту.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»

Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями

- Тема 1.1. Інновації та соціально-економічний розвиток
- Тема 1.2. Теоретичні основи управління інноваціями
- Тема 1.3. Генезис теорій інноваційного розвитку та їх сучасні концепції в публічному управлінні
- Тема 1.4. Управління інноваційними процесами
- Тема 1.5. Інноваційна діяльність як об'єкт управління
- Тема 1.6. Інновації в публічному управлінні
- Тема 1.7. Державна підтримка інноваційних процесів
- Тема 1.8. Організаційні форми інноваційної діяльності

Змістовий модуль 2.

Оцінка ефективності інноваційної діяльності

- Тема 2.1. Управління інноваційним розвитком
- Тема 2.2. Управління інноваційним проектом
- Тема 2.3. Особливості створення інновацій та формування попиту на них
- Тема 2.4. Розвиток продуктів і технологій
- Тема 2.5. Фінансове забезпечення управління інноваційною діяльністю
- Тема 2.6. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації
- Тема 2.7. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку
- Тема 2.8. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності
- Тема 2.9. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній діяльності.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	інд	СРС		л	п	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями										
Тема 1.1	10	2	2	2	4	8			2	6
Тема 1.2	8	2	2		4	8				8
Тема 1.3.	8	2	2		4	8				8
Тема 1.4	8	2	2		4	8	2			6
Тема 1.5	8	2	2		4	8				8
Тема 1.6	10	2	2		4	10	2			8
Тема 1.7	8	2	2	2	4	10	2		2	6
Тема 1.8	8	2	2		4	10		2		8
Разом за ЗМ 1	68	16	16	4	32	70	6	2	4	58
Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності										
Тема 2.1	10	2	4	-	4	10		2		8
Тема 2.2	12	2	4	2	4	10		2	2	6
Тема 2.3	8	2	2	-	4	8				8
Тема 2.4	8	2	2	-	4	8				8
Тема 2.5	10	-	4	-	6	8				8
Тема 2.6	10	2	4	-	4	10		2		8
Тема 2.7.	8	2	2	-	4	8				8
Тема 2.8.	8	-	2	-	6	10		2		8
Тема 2.9.	8	-	2	-	6	8				8
Разом за ЗМ 2	82	12	26	2	42	80		8	2	70
Всього годин	150	28	42	6	74	150	6	10	6	128

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>	
1.1.Інновації та соціально-економічний розвиток Економічні аспекти інноваційного розвитку. Розвиток – як філософська категорія. Поняття соціально-економічного розвитку. Типи розвитку залежно від класифікаційних ознак. Тенденції розвитку. Сутність інноваційної економіки. Парадигма інноваційного розвитку суспільства. Основні структурні джерела економічного розвитку країни. Роль знань у сучасному розвитку. Стадії конкурентного розвитку країни. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій.	2
1.2. Теоретичні основи управління інноваціями Сутність поняття «інновація». Інновації як об'єкт управління. Поняття новацій, інноваційних процесів, нововведень. Класифікація інновацій та їх специфіка. Сучасні аспекти нововведень та розвитку конкуренції. Сутність, мета, принципи та функції управління інноваціями. Роль та значення управлінських інновацій. Інновації в публічній сфері. Життєвий цикл інновацій.	2
1.3. Генезис теорій інноваційного розвитку та їх сучасні концепції в публічному управлінні Становлення інноваційних теорій. Теорія довгих хвиль М.Д. Кондратьєва. Теорія інноваційного розвитку Й. Шумпетера. Концепція технологічних укладів. Сучасні концепції інноваційного розвитку. Інноваційні зміни публічного управління в змісті нетрадиційних управлінських теорій.	2
1.4.Управління інноваційними процесами Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Моделі інноваційного процесу. Структура інноваційного процесу. Життєвий цикл інновацій. Джерела інноваційних ідей. Чинники успішності та невдач інноваційної діяльності.	2
1.5. Інноваційна діяльність як об'єкт управління Поняття інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність органу публічної влади. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації. Учасники інноваційної діяльності. Технологія управління інноваціями. Концептуалізація механізму функціонування системи органів публічної влади в режимі нововведень. Складові інноваційної діяльності органу публічної влади. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності органів публічної влади.	2

1.6. Інновації в публічному управлінні Особливості інновацій у публічному управлінні. Інноваційний розвиток вітчизняної системи державного управління: чинники та напрями. Адаптація світового та європейського досвіду інновацій у публічному управлінні. Інноваційний зміст адміністративної реформи в Україні.	2
1.7. Державна підтримка інноваційних процесів Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів. Інновації як фактор економічного зростання. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Ринкові механізми у галузі наукової та науково-технічної діяльності. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. Вплив державних, приватних і громадських структур на розвиток інноваційних процесів. Національна інноваційна система. Державна політика щодо інноваційного розвитку агросфери. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.	2
1.8. Організаційні форми інноваційної діяльності Принципи організації інноваційних процесів за циклом «дослідження - виробництво - дифузія - комерціалізація». Види наукових, проєктних та інноваційних організацій. Роль академічного та освітянського секторів. Зміст понять «технопарк», «технополіси», «інкубатор інновацій». Організація виконання НДДКР і інформаційне забезпечення інноваційних процесів. Організація впровадження й трансферу наукових інновацій. Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах. Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності. Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації.	2
Разом за змістовий модуль 1	16

Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності	
2.1. Управління інноваційним розвитком Стратегічне управління інноваційним розвитком. Стратегія нововведень і їх класифікація. Взаємозумовленість інноваційної політики та стратегії нововведень організації. Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень. Програми сталого розвитку. Інноваційні інструменти забезпечення сталого суспільного розвитку в умовах економіки знань. Оцінка факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на інноваційну діяльність при формуванні програм сталого розвитку. Планування інноваційної діяльності. Продуктово-тематичне, техніко-економічне, оперативно-календарне планування інновацій. Вплив структури управління на інноваційні можливості організації. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень.	2
2.2. Управління інноваційним проєктом Інноваційний проєкт: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проєкту. Фінансування інноваційного проєкту. Управління реалізацією інноваційних проєктів. Ресурсне забезпечення інноваційного проєкту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проєктного управління. Управління персоналом у процесі реалізації інноваційного проєкту. Управління проєктними ризиками. Класифікація ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками.	2
2.3. Розвиток продуктів і технологій Різноманітність технологій. Класи найважливіших технологій XXI ст. Етапи життєвого циклу продукту (технології). Межі розвитку технологій. Управління технологічними розривами..	2
2.4. Особливості створення інновацій та формування попиту на них Поняття маркетингу інновацій. Маркетингова петля якості інновацій. Доцільність виробництва інноваційного продукту. Формування попиту на інновації за засоби його відображення.	2

2.5. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування. Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проєктів. Методи оцінки інноваційних проєктів. Аналіз інноваційних проєктів в умовах невизначеності. Оцінка впливу невизначеності на ефективність інноваційного проєкту. Урахування проєктних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проєктів.	2
2.6. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку Визначення категорії "інтелектуальний капітал". Структура інтелектуального капіталу. Механізм функціонування інтелектуального капіталу. Об'єкти інтелектуальної власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Авторські права та суміжні права. Методи оцінювання інтелектуального капіталу.	2
Разом за змістовий модуль 2	12
Всього	28

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>		
1	Теорії інноваційного розвитку та їх вплив на економічне зростання	2
2	Методи пошуку інноваційних ідей	2
3	Інновації в публічній сфері	2
4	Управління інноваційними процесами	2
5	Інноваційна діяльність органу публічної влади	2
6	Адаптація світового та європейського досвіду інновацій у публічному управлінні	2
7	Державна підтримка інноваційних процесів	2
8	Організаційні форми інноваційної діяльності	2
Разом за змістовий модуль 1		16
<i>Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності</i>		
9	Стратегічне управління інноваційним розвитком	2
10	Управління інноваційним проектом	2
11	Система планування інновацій	2
12	Рациональна модель прийняття і реалізації рішень в стратегічному управлінні нововведеннями	2
13	Особливості створення інновацій та формування попиту на них	2
14	Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності	2
15	Фінансове забезпечення управління інноваційною діяльністю	2
16	Венчурний бізнес як ринковий інструмент інноваційного процесу	2
17	Інноваційний потенціал та його оцінка	2
18	Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	2
19	Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку	2
20	Комерціалізація результатів інноваційної діяльності	2
21	Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	2
Разом за змістовий модуль 2		26
Всього		42

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>		
1	Економічні аспекти інноваційного розвитку. Сутність інноваційної економіки. Основні структурні джерела економічного розвитку країни. Сфера інноваційної діяльності. Ринковий механізм та інфраструктура інноваційної діяльності. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації. Моделювання інноваційного розвитку суспільства.	4
2	Інновації як об'єкт управління. Сучасні аспекти нововведень та розвитку конкуренції. Сутність, мета, принципи та функції управління інноваціями. Роль та значення управлінських інновацій. Інновації в публічній сфері.	4
3	Формування та розвиток інноваційних теорій. Генезис інноваційних теорій. Теорії циклічного економічного розвитку. «Дослідження про природу і причини багатства народів», Адам Сміт. Теорія циклічних криз К. Маркса. Теорія «довгих хвиль» М. Кондратьєва. Теорія інноваційного розвитку Й. Шумпетера. Дослідження С. Кузнеця. Неокласична теорія нововведень Г. Менша та Р. Фостера. Концепції формування технологічних систем і дифузії нововведень англійських економістів К. Фрімена, Дж. Кларка, Л. Суїте. Концепція технологічних систем Д. Львова. Сучасні концепції інноваційного розвитку. Теорія технологічного розриву М. Познера. Теорія інтелектуальної технології Ф. Хайєка. Теорія інноваційної економіки і підприємницького суспільства П. Друкера. Соціально-психологічна модель (Х. Барнета, Є. Вітте, Е. Денісона). Інноваційні теорії технологічних змін. Технологічні уклади.	4
4	Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Характеристики інноваційного процесу. Класифікація інноваційних процесів: технічні, організаційні, економічні, соціальні, юридичні, локальні, глобальні. Структура інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу. Форми трансферу інновацій на світовому ринку.	4

5	Поняття інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність органу публічної влади як відкрита система. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації. Учасники інноваційної діяльності. Технологія управління інноваціями. Концептуалізація механізму функціонування системи органів публічної влади в режимі нововведень. Складові інноваційної діяльності органу публічної влади. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності органів публічної влади.	4
6	Особливості інновацій у публічному управлінні. Інноваційний розвиток вітчизняної системи державного управління: чинники та напрями. Адаптація світового та європейського досвіду інновацій у публічному управлінні. Інноваційний зміст адміністративної реформи в Україні.	4
7	Необхідність, мета й типи державної інноваційної політики. Види інноваційної політики: поточна й довгострокова інноваційна політика. Поняття методів й інструментів державного регулювання інноваційної діяльності. Класифікація інструментів державної інноваційної політики. Види пільг щодо реалізації інновацій використовуваних в Україні. Аналіз інституційно-правового середовища для суб'єктів інноваційного процесу. Регулюючі органи інноваційної діяльності та їх обов'язки. Змістова характеристика інноваційної політики. Складові елементи інноваційної політики. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустриальних країнах.	4
8	Поняття та класифікація інноваційних організацій. Стратегії віолентів, патієнтів, комутантів, експлерентів. Особливості малих інноваційних організацій. Структури інноваційних організацій. Характеристика організацій на початковій стадії становлення. Класифікація інноваційних організацій. Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації.	4
Разом за змістовий модуль 1		32

<i>Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності</i>		
9	Принципи формування інноваційної політики. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень. Варіанти стратегічної поведінки організації відповідно до стратегії виходу на ринок. Стратегія оперативного реагування. Стратегія очікування. Стратегія імітації. Оборонна стратегія. Стратегія венчурних підприємств. Стратегія, яку використовують малі наукомісткі фірми. Стратегія освоєння і заповнення «ринкових ніш». Стратегія диференціації продукції. Стратегія злиття та придбання. Стратегія цінового лідерства. Стратегія «партизанської війни». Помірна наступальна стратегія (прямування за лідером). Активна наступальна стратегія (стратегія лідерства). Стратегія «пізніших послідовників» («late follower», «late-to-marketstrategy»). Стратегія «ранніх послідовників» («second-to-market», «early followerstrategy»). «Піонерна» стратегія або стратегія технологічного лідерства («first-to-marketstrategy»).	4
10	Інноваційний проєкт: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проєкту. Фінансування інноваційного проєкту. Управління реалізацією інноваційних проєктів. Ресурсне забезпечення інноваційного проєкту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проєктного управління. Управління проєктними ризиками. Класифікація ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками.	4
11	Поняття маркетингу інновацій. Маркетингова петля якості інновацій. Доцільність виробництва інноваційного продукту. Формування попиту на інновації за засоби його відображення.	4
12	Різноманітність технологій. Класи найважливіших технологій ХХІ ст. Етапи життєвого циклу продукту (технології). Межі розвитку технологій. Управління технологічними розривами.	4
13	Стратегія фінансування інноваційної діяльності на рівні держави і на рівні окремих суб'єктів підприємницької діяльності. Принципи, вимоги та алгоритм щодо фінансування інноваційних програм. Характеристика різних видів фінансування інноваційних програм. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Ризики залучення окремих видів інвестиційних ресурсів. Платність інвестиційних ресурсів.	6

	Вибір джерел інвестування інноваційних проєктів та програм: вітчизняні та іноземні банки, портфельні інвестори – приватні фонди й фонди допомоги, стратегічні інвестори. Поняття ризикового капіталу. Особливості венчурного фінансування інновацій. Правила пошуку перспективних партнерів для фінансування венчурним капіталом.	
14	Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування. Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проєкту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проєктів.	4
15	Визначення категорії "інтелектуальний капітал". Структура інтелектуального капіталу. Механізм функціонування інтелектуального капіталу. Об'єкти інтелектуальної власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Авторські права та суміжні права. Методи оцінювання інтелектуального капіталу.	4
16	Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.	6
17	Характерні риси і ознаки інформаційного суспільства. Концепція «нової економіки». Порівняння «старої» й нової економіки. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій.	6
Разом за змістовий модуль 2		42
Разом за ІНЗ		6
Всього годин		80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальне навчально-дослідне завдання надається викладачем і виконується кожним студентом. Його виконання передбачає застосування в процесі навчання отриманих теоретичних і прикладних знань з управління інноваціями. Порядок виконання, оформлення пояснюється на практичному занятті.

Структура ІНДЗ:

- Вступ (пояснюється тема, постановка проблемного питання, актуальність проблеми, мета роботи);
- Виклад основного матеріалу (виклад базових теоретичних положень, результати досліджень);
- Висновки та пропозиції з проведеного дослідження;
- Список використаної літератури.

Тематика навчально-дослідного завдання

Теми ІНДЗ

1. Опишіть сучасні джерела інноваційних ідей та методи їх пошуку.
2. Порівняйте існуючі теорії інноваційного розвитку та визначте основні його сучасні концепції.
3. Визначте основні напрями інноваційної політики України.
4. Проаналізуйте світові практики побудови державної політики розвитку інновацій та можливість їх запровадження у вітчизняну практику.
5. Запропонуйте інноваційний проєкт для бюджету участі.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Управління інноваціями» використовуються як традиційні (лекції та практичні заняття) так і інноваційні методи та технології навчання (проблемні лекції, лекції-візуалізація дискусії, мозковий штурм, презентації).

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Лекції проводяться за принципом зворотного зв'язку, поєднуючи пояснення з активним залученням слухачів та дискусійним обговоренням проблемних питань.

На практичних заняттях використовуються наступні методи: заслуховуються доповіді-презентації, виконання індивідуальних та групових ситуаційних завдань, проводяться дискусії, ділові ігри. Активно використовуються методи інтерактивного навчання, зокрема, мікрофон, крісло автора та ін.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Управління інноваціями» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування та написання модульної роботи.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної

групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту, включаючи результати поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю, самостійну роботу). Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи, екзаменаційній відомості та заліковій книзі студента.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані ситуативні завдання, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є письмові контрольні роботи та стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не вміє аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що він не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{maxПК}}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

При умові повного виконання навчального навантаження та отримання студентом 35 балів, студент допускається до іспиту

Таблиця 2

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни «Управління інноваціями» за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	МК	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

Відповідно до отриманих балів студентам присвоюються кредити ECTS (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів на всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Не задовільно
1-34	F	Не задовільно

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point; навчально-методичне забезпечення; навчальні матеріали в системі Moodle.

Технічні засоби: ПК; проектор.

Комунікаційні он-лайн технології: Zoom, Viber, Messenger, e-mail.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Безгін К. С. Управління інноваціями: Навчальний посібник / К.С. Безгін, Ю.М. Клименко // Заг. ред. К.С. Безгіна. Вінниця: ДонНУ, 2017. 207с.
2. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.
3. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / Л.І. Михайловата ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 234 с.
4. Кублікова Т. Б. Управління інноваціями: теорія та практика: навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2014. 236 с.
5. Попов С. А., Панченко Г. О. Інноваційний розвиток системи органів публічної влади: стратегічний підхід: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.
6. Управління інноваціями: навч. посібник / О.І. Гуторов, та ін. Вид. 2-ге, доп. Харків: «Діса плюс», 2016. 266 с.
7. Shane S. Handbook of Technology and Innovation Management. URL: https://maryannfeldman.web.unc.edu/wp-content/uploads/sites/1774/2011/11/Contribution-of-Public-Entities_2008.pdf.

Додаткова література

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/40-15.55>.
2. Закон України від 13 грудня 1991 року № 1977-ХІІ «Про наукову і науково-технічну діяльність». Відомості Верховної Ради України (ВВР) 1992. № 13.
3. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/51/95>.
5. Закон України від 16 липня 1999 року N 991-ХІV «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. №40. ст. 363.
6. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 12 жовтня 2010 р. № 2623-14 URL:
7. Закон України «Про наукові парки» від 25 червня 2009 р. № 1563-УІ (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.
8. Pearson, A. Managing innovation: an uncertainty reduction process. In Henz, J. & Walker, D. (Eds.) Managing Innovation,. London: Sage/Oxford University Press, 1991. P. 18-27.

9. Krstić, B. Upravljanje intelektualnim kapitalom preduzeća. Niš: Ekonomski fakultet, 2014.
10. Dervojeda K., Verzijl D., Nagtegaal F. Design for Innovation : Co-creation design as a new way of value creation. Business Innovation Observatory Contract. 2014. № 190. 18 p.
11. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навч. посіб. / В. І. Захарченко та ін. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
12. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми : ВТД – Університетська книга, 2010. 334 с.
13. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб./ Т.Г. Дударта ін. К.: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
14. Безгін К. С. Управління інноваційними процесами створення цінності на підприємстві: паліатив : монографія. Донецьк : Ноулідж, 2012. 187 с.
15. Геєць В.М., Семиноженко В.П. Інноваційні перспективи України. Харків: Константа, 2006. 272 с.
16. Економіка знань та її перспективи для України. Інститут економічного прогнозування НАН України. – Київ, 2004. – 164 с.
17. Інноваційна Україна – 2020: Національна доповідь. За ред. В.М. Гейця та ін. К.: НАН України, 2015. 336 с.
18. Інституціоналізація публічного управління та адміністрування у контексті інноваційного розвитку сільських територій: теорія і практика: монографія / А.С. Даниленко, П.І. Юхименко, Т.В. Сокольська та ін. К.: Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
19. Сокольська Т., Поліщук С., Білик О. Формування механізмів публічного управління інноваційним розвитком сільського господарства України. Аспекти публічного управління. 2020 ТОМ 8 № 2. С.71-78.
20. Сокольская Т. В. Публичное администрирование инновационного развития сельского хозяйства. Сборник научных статей 9-й Международной научно-практической конференции (Минск, 25-26 мая 2017 г.). Минск: БГАТУ. С. 315–319.

Адреси сайтів в INTERNET

<https://nrfu.org.ua> – Національний фонд досліджень України
<https://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України
<https://mon.gov.ua/ua> – МОН
<http://nas.gov.ua> – Національна академія наук України
<https://www.esf.org> – Європейський науковий фонд
<https://www.cost.eu> – Організація Європейського співробітництва з науки і технологій
www.ukrexport.gov.ua – Державна підтримка українського експорту
<http://iii.ua/uk/patentno-informaiciyniy-poshuk> – Український інститут інтелектуальної власності

<http://www.uipv.org> – УКРПАТЕНТ.